ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

Shrimad-Bhagavad-Gita / श्रीमद्भगवद्गीता

ରଚନା - ମହର୍ଷି ବ୍ୟାସ ଦେବ

Written by – Maharshi Vyasa Deva

ନିବେଦକ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

– Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ (ଅର୍ଥ ସହିତ)

Language – Sanskrit – Odia (with meaning)

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ନିବେଦକ,

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

prakash@scholarshoppe.com

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

(Chapter – 7)

ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନଯୋଗ

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

।। ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।।

।। ଅଥ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନଯୋଗଃ ।।

। ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ ।

ମୟ୍ୟାସକ୍ତମନାଃ ପାର୍ଥ ଯୋଗଂ ଯୁଞ୍ଜନ୍ମଦାଶ୍ରୟଃ ।
ଅସଂଶୟଂ ସମଗ୍ରଂ ମାଂ ଯଥା ଜ୍ଞାସ୍ୟସି ତଚ୍ଛୃଣୁ ।। ୭-୧।।

(ଶ୍ରୀଭଗବାନ କହିଲେ – ହେ ପାର୍ଥ! ଅନନ୍ୟପ୍ରେମରେ ମୋଠାରେ ଆସକ୍ତିଚିତ୍ତ ହୋଇ ତଥା ଅନନ୍ୟଭାବରେ ମୋର ପରାୟଣ ହୋଇ ଯୋଗରତ ହେଲେ ତୁମେ ଯେପରି ସକଳ ବିଭୁତି, ବଳ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟାଦି ଗୁଣଯୁକ୍ତ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆତ୍ମରୂପ ମୋତେ ନିଃସଂଶୟଭାବରେ ଜାଣିପାରିବ, ତାହା ଶୁଣ ।। ୭-୦୧ ।।)

ଜ୍ଞାନଂ ତେଽହଂ ସବିଜ୍ଞାନମିଦଂ ବକ୍ଷ୍ୟାମ୍ୟଶେଷତଃ ।
ଯଜ୍ଜ୍ଞାତ୍ୱା ନେହ ଭୂୟୋଽନ୍ୟଜ୍ଜ୍ଞାତବ୍ୟମବଶିଷ୍ୟତେ ।। ୭-୨।।

(ମୁଁ ତୁମକୁ ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ କହିଦେବି; ଏହା ଜାଣିଗଲେ ସଂସାରରେ ଆଉ କିଛି ଜାଣିବାର ଯୋଗ୍ୟ ବସ୍ତୁ ବାକି ରହିଯାଏ ନାହିଁ ।। ୭-୦୨।।)

ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ସହସ୍ରେଷୁ କଶ୍ଚିଦ୍ୟତତି ସିଦ୍ଧୟେ ।
ଯତତାମପି ସିଦ୍ଧାନାଂ କଶ୍ଚିନ୍ମାଂ ବେତ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।। ୭-୩।।

(ସହସ୍ର ସହସ୍ର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ୱଚିତ କେହି ଜଣେ ମୋର ପ୍ରାପ୍ତିପାଇଁ ଯତ୍ନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଯତ୍ନ କରୁଥିବା ଯୋଗୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବି କ୍ୱଚିତ କେହି ଜଣେ ମୋର ପରାୟଣ ହୋଇ ମୋତେ ତତ୍ତ୍ୱତଃ ଯଥାର୍ଥରୂପରେ ଜାଣନ୍ତି ।। ୭-୦୩ ।।)

Not For Commercial Use

ଭୂମିରାପୋଽନଲୋ ବାୟୁଃ ଖଂ ମନୋ ବୁଦ୍ଧିରେବ ଚ ।
ଅହଂକାର ଇତୀୟଂ ମେ ଭିନ୍ନା ପ୍ରକୃତିରଷ୍ଟଧା ।। ୭-୪।।
ଅପରେୟମିତସ୍ତ୍ୱନ୍ୟାଂ ପ୍ରକୃତିଂ ବିଦ୍ଧି ମେ ପରାମ୍ ।
ଜୀବଭୂତାଂ ମହାବାହୋ ୟୟେଦଂ ଧାର୍ୟତେ ଜଗତ୍ ।। ୭-୫।।

(ଭୂମି, ଜଳ, ଅଗ୍ନି, ବାୟୁ, ଆକାଶ, ମନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅହଂକାର – ଏପରି ଆଠ ପ୍ରକାରରେ ବିଭକ୍ତ ପ୍ରକୃତି ମୋର ହିଁ ପ୍ରକୃତି ଅଟେ । ଏହି ଆଠପ୍ରକାରେ ବିଭକ୍ତ ପ୍ରକୃତି ତ ମୋର ଅପରା ଅର୍ଥାତ, ଜଡପ୍ରକୃତି । ହେ ମହାବାହୁ ! ଏହିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକୃତି, ଯାହା କି ସମସ୍ତ ଜଗତକୁ ଧରିରଖିଛି, ତାହା ମୋର ଜୀବରୂପା ପରା ଅର୍ଥାତ, ଚେତନପ୍ରକୃତି ବୋଲି ଜାଣ ।। ୭-୦୪, ୭-୦୫ ।।)

ଏତଦ୍ୟୋନୀନି ଭୂତାନି ସର୍ବାଣୀତ୍ୟୁପଧାରୟ ।
ଅହଂ କୃତ୍ସ୍ନସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରଭବଃ ପ୍ରଳୟସ୍ତଥା ।। ୭-୬।।

(ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ତୁମେ ଜାଣ ଯେ, ସକଳ ଭୂତ ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରକୃତିରୁ ହିଁ ଜାତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ମୁଁ ହେଉଛି ସମଗ୍ର ଜଗତର ଉତ୍ପତ୍ତି ତଥା ପ୍ରଳୟର ହେତୁ; ଅର୍ଥାତ ମୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଗତର ମୂଳକାରଣ ।।)

ମତ୍ତଃ ପରତରଂ ନାନ୍ୟତ୍କିଞ୍ଚିଦସ୍ତି ଧନଂଜୟ ।
ମୟି ସର୍ବମିଦଂ ପ୍ରୋତଂ ସୂତ୍ରେ ମଣିଗଣା ଇବ ।। ୭-୭।।

(ହେ ଧନଂଜୟ ! ମୋଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରମକାରଣ ନାହିଁ । ସୂତାରେ ସୂତାର ମଣିଗୁଡିଏ ଗୁନ୍ଥି ହୋଇଥିବା ପରି ଏହି ସମସ୍ତ ଜଗତ ମୋଠାରେ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଛି, ଅର୍ଥାତ ଏହି ସମସ୍ତ ଜଗତରେ ମୁଁ ଓତପ୍ରୋତ ହୋଇ ରହିଛି ।। ୭-୦୭ ।।)

ରସୋଽହମପ୍ସୁ କୌନ୍ତେୟ ପ୍ରଭାସ୍ମି ଶଶିସୂର୍ୟୟୋଃ ।
ପ୍ରଣବଃ ସର୍ବବେଦେଷୁ ଶବ୍ଦଃ ଖେ ପୌରୁଷଂ ନୃଷୁ ।। ୭-୮।।

(ମୁଁ ଅର୍ଜୁନ ! ମୁଁ ହେଉଛି ଜଳରେ ରସ, ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟରେ ଆଲୋକ, ସକଳ ବେଦରେ ଓଁକାର, ଆକାଶରେ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଠାରେ ପୁରୁଷତ୍ୱ ।। ୭-୦୮ ।।)

Not For Commercial Use

ପୁଣ୍ୟୋ ଗନ୍ଧଃ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଚ ତେଜଶ୍ଚାସ୍ମି ବିଭାବସୌ ।
ଜୀବନଂ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ତପଶ୍ଚାସ୍ମି ତପସ୍ୱିଷୁ ।। ୭-୯।।

(ମୁଁ ପୃଥିବୀରେ ପବିତ୍ର ଗନ୍ଧ, ଅଗ୍ନିରେ ତେଜ ତଥା ସକଳ ଜୀବଙ୍କ ଠାରେ ଜୀବନ ଓ ତପସ୍ୱୀମାନଙ୍କ ଠାରେ ତପ ଅଟେ ।। ୭-୦୯ ।।)

ବୀଜଂ ମାଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ବିଦ୍ଧି ପାର୍ଥ ସନାତନମ୍ ।
ବୁଦ୍ଧିର୍ବୁଦ୍ଧିମତାମସ୍ମି ତେଜସ୍ତେଜସ୍ୱିନାମହମ୍ ।। ୭-୧୦।।

(ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ତୁମେ ମୋତେ ହିଁ ସକଳ ଭୂତଙ୍କର ସନାତନ ବୀଜ ବୋଲି ଜାଣ । ମୁଁ ହିଁ ବୁଦ୍ଧିମାନମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ତେଜସ୍ୱୀମାନଙ୍କର ତେଜ ଅଟେ ।। ୭-୧୦ ।।)

ବଲଂ ବଲବତାଂ ଚାହଂ କାମରାଗବିବର୍ଜିତମ୍ ।
ଧର୍ମାବିରୁଦ୍ଧୋ ଭୂତେଷୁ କାମୋଽସ୍ମି ଭରତର୍ଷଭ ।। ୭-୧୧।।

(ହେ ଭରତଶ୍ରେଷ୍ଠ ! ମୁଁ ବଳବାନମାନଙ୍କର ଆସକ୍ତିଶୂନ୍ୟ ଓ କାମନାଶୂନ୍ୟ ବଳ ଅର୍ଥାତ, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସକଳ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମର ଅବିରୁଦ୍ଧ, ଅର୍ଥାତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଅନୁକୂଳ କାମ ଅଟେ ।। ୭-୧୧ ।।)

ୟେ ଚୈବ ସାତ୍ତ୍ୱିକା ଭାବା ରାଜସାସ୍ତାମସାଶ୍ଚ ୟେ ।
ମତ୍ତ ଏବେତି ତାନ୍ୱିଦ୍ଧି ନ ତ୍ୱହଂ ତେଷୁ ତେ ମୟି ।। ୭-୧୨।।

(ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣରୁ ଜାତ ଯେଉଁସବୁ ଭାବ ରହିଛି ଏବଂ ରଜୋଗୁଣରୁ ତଥା ତମୋଗୁଣରୁ ଜାତ ଯେଉଁସବୁ ଭାବ ରହିଛି, ସେସବୁ ମୋଠାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବୋଲି ଜାଣ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ସେସବୁରେ ନାହିଁ, କି ସେସବୁ ମୋଠାରେ ନାହାନ୍ତି ।। ୭-୧୨ ।।)

Not For Commercial Use

ତ୍ରିଭିର୍ଗୁଣମୟୈର୍ଭାବୈରେଭିଃସର୍ବମିଦଂ ଜଗତ୍ ।
ମୋହିତଂ ନାଭିଜାନାତି ମାମେଭ୍ୟଃ ପରମବ୍ୟୟମ୍ ।। ୭-୧୩।।

(ଗୁଣମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରୂପ ସାତ୍ତ୍ୱିକ, ରାଜସ ଓ ତାମସ - ଏହି ତିନିପ୍ରକାର ଭାବଦ୍ୱାରା ଏହି ସାରା ସଂସାର ଅର୍ଥାତ, ପ୍ରାଣୀସମୁଦାୟ ମୋହିତ ହେଉଛି, ଏଣୁ ଏହି ତିନିଗୁଣରୁ ଅତୀତ ହୋଇ ରହିଥିବା ଅବିନାଶୀସ୍ୱରୂପକୁ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାହିଁ ।। ୭-୧୩ ।।)

ଦୈବୀ ହ୍ୟେଷା ଗୁଣମୟୀ ମମ ମାୟା ଦୁରତ୍ୟୟା ।
ମାମେବ ଯେ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ମାୟାମେତାଂ ତରନ୍ତି ତେ ।। ୭-୧୪।।

(କାରଣ ମୋର ଏହି ମାୟା ଅଲୌକିକ ଅର୍ଥାତ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଦ୍-ଭୁତ ଓ ତ୍ରିଗୁଣମୟୀ ହୋଇଥିବାରୁ ବଡ ଦୁସ୍ତର ବା କଷ୍ଟ । ପରନ୍ତୁ, ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ମୋତେ ହିଁ ନିରନ୍ତର ଭଜନ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହି ମାୟାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଯାଆନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ ସଂସାରରୁ ତରିଯାଆନ୍ତି ।। ୭-୧୪ ।।)

ନ ମାଂ ଦୁଷ୍କୃତିନୋ ମୂଢାଃ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ନରାଧମାଃ ।
ମାୟୟାପହୃତଜ୍ଞାନା ଆସୁରଂ ଭାବମାଶ୍ରିତାଃ ।। ୭-୧୫।।

(ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ମାୟାଦ୍ୱାରା ଅପହୃତ ହୋଇଯାଇଛି, ସେପରି ଆସୁରସ୍ୱଭାବ ଧରିଥିବା ଲୋକମାନେ ତଥା ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୀଚ, ଦୂଷିତକର୍ମା ମୂଢମାନେ ମୋତେ ଭଜନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।। ୭-୧୫ ।।)

ଚତୁର୍ବିଧା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ଜନାଃ ସୁକୃତିନୋଽର୍ଜୁନ ।
ଆର୍ତୋ ଜିଜ୍ଞାସୁରର୍ଥାର୍ଥୀ ଜ୍ଞାନୀ ଚ ଭରତର୍ଷଭ ।। ୭-୧୬।।

(ହେ ଭରତବଂଶୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅର୍ଜୁନ ! ଉତ୍ତମକର୍ମ କରୁଥିବା ଅର୍ଥାର୍ଥୀ, ଆର୍ତ୍ତ, ଜିଜ୍ଞାସୁ ଓ ଜ୍ଞାନୀ – ଏପରି ଚାରିପ୍ରକାର ଭକ୍ତଜନ ମୋତେ ଭଜନ କରନ୍ତି ।। ୭-୧୬ ।।)

Not For Commercial Use

ତେଷାଂ ଜ୍ଞାନୀ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତ ଏକଭକ୍ତିର୍ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ପ୍ରିୟୋ ହି ଜ୍ଞାନିନୋଽତ୍ୟର୍ଥମହଂ ସ ଚ ମମ ପ୍ରିୟଃ ।। ୭-୧୭।।

(ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋଠାରେ ନିତ୍ୟ ଏକୀଭାବରେ ସ୍ଥିତ ଏବଂ ଅନନ୍ୟ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ରଖିଥିବା ଜ୍ଞାନୀଭକ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତମ ଅଟନ୍ତି; କାରଣ ମୋତେ ତତ୍ତ୍ୱତଃ ଜାଣିଥିବା ଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ ଏବଂ ସେହି ଜ୍ଞାନୀ ମୋର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ ।। ୭-୧୭ ।।)

ଉଦାରାଃ ସର୍ବ ଏବୈତେ ଜ୍ଞାନୀ ତ୍ୱାତ୍ମୈବ ମେ ମତମ୍ ।
ଆସ୍ଥିତଃ ସ ହି ଯୁକ୍ତାତ୍ମା ମାମେବାନୁତ୍ତମାଂ ଗତିମ୍ ।। ୭-୧୮।।

(ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ହିଁ ଉଦାର ଅଟନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ମୋ ମତରେ ଜ୍ଞାନୀ ତ ସାକ୍ଷାତ ମୋର ହିଁ ସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି; କାରଣ ସେହି ମଦ୍ଗତ ମନ-ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ ଜ୍ଞାନୀଭକ୍ତ ଅତି ଉତ୍ତମ ଗତିସ୍ୱରୂପ ମୋଠାରେ ହିଁ ଭଲରୂପେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।। ୭-୧୮ ।।)

ବହୂନାଂ ଜନ୍ମନାମନ୍ତେ ଜ୍ଞାନବାନ୍ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟତେ ।
ବାସୁଦେବଃ ସର୍ବମିତି ସ ମହାତ୍ମା ସୁଦୁର୍ଲଭଃ ।। ୭-୧୯।।

(ବହୁଜନ୍ମର ଶେଷ ଜନ୍ମରେ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ପୁରୁଷ, "ସବୁ କିଛି କେବଳ ବାସୁଦେବ ହିଁ ଅଟେ" – ଏହି ଭାବ ରଖି ମୋତେ ଭଜନ୍ତି । ସେପରି ମହାତ୍ମା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ ।। ୭-୧୯ ।।)

କାମୈସ୍ତୈସ୍ତୈର୍ହୃତଜ୍ଞାନାଃପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେଽନ୍ୟଦେବତାଃ ।
ତଂ ତଂ ନିୟମମାସ୍ଥାୟ ପ୍ରକୃତ୍ୟା ନିୟତାଃ ସ୍ୱୟା ।। ୭-୨୦।।

(ଭୋଗକାମନା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଅପହୃତ ହୋଇଯାଇଛି, ସେମାନେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ୱଭାବ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ସେହି ସେହି ନିୟମ ଧରି ଅନ୍ୟ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଭଜନ୍ତି ଅର୍ଥାତ ପୂଜା କରନ୍ତି ।। ୭-୨୦ ।।)

Not For Commercial Use

ଯୋ ଯୋ ଯାଂ ଯାଂ ତନୁଂ ଭକ୍ତଃ ଶ୍ରଦ୍ଧୟାର୍ଚିତୁମିଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ୟ ତସ୍ୟାଚଲାଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାଂ ତାମେବ ବିଦଧାମ୍ୟହମ୍ ।। ୭-୨୧।।

(ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସକାମ ଭକ୍ତ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଦେବତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ସେହି ସେହି ଭକ୍ତଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ମୁଁ ସେହି ଦେବତାଙ୍କ ଠାରେ ସ୍ଥିର କରେ ।। ୭-୨୧ ।।)

ସ ତୟା ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ଯୁକ୍ତସ୍ତସ୍ୟାରାଧନମୀହତେ ।
ଲଭତେ ଚ ତତଃ କାମାନ୍ମୟୈବ ବିହିତାନ୍‌ହି ତାନ୍ ।। ୭-୨୨।।

(ସେହି ଭକ୍ତପୁରୁଷ ସେହି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସେହି ଦେବତାଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରନ୍ତି ଓ ମୋରି ଦ୍ୱାରା ବିଧାନ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କର ସେହି ଇଚ୍ଛିତ ଭୋଗମାନଙ୍କୁ ସେହି ଦେବତାଙ୍କ ଠାରୁ ନିଃସନ୍ଦେହ ଲାଭ କରନ୍ତି ।। ୭-୨୨ ।।)

ଅନ୍ତବତ୍ତୁ ଫଳଂ ତେଷାଂ ତଦ୍-ଭବତ୍ୟଳ୍ପମେଧସାମ୍ ।
ଦେବାନ୍-ଦେବୟଜୋ ଯାନ୍ତି ମଦ୍-ଭକ୍ତା ଯାନ୍ତି ମାମପି ।। ୭-୨୩।।

(ପରନ୍ତୁ, ସେହି ଅଳ୍ପବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କର ସେହି ଫଳ ନାଶବାନ ହୁଏ ତଥା ସେହି ଦେବ ପୂଜକମାନେ ଦେବତାଙ୍କୁ ପାଆନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ମୋର ଭକ୍ତମାନେ ମୋତେ ଯେକୌଣସି ରୂପରେ ଭଜନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଶେଷରେ ମୋତେ ହିଁ ପାଆନ୍ତି ।। ୭-୨୩ ।।)

ଅବ୍ୟକ୍ତଂ ବ୍ୟକ୍ତିମାପନ୍ନଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ମାମବୁଦ୍ଧୟଃ ।
ପରଂ ଭାବମଜାନନ୍ତୋ ମମାବ୍ୟୟମନୁତ୍ତମମ୍ ।। ୭-୨୪।।

(ବୁଦ୍ଧିହୀନ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ମୋର ଅନୁତ୍ତମ ଅବିନାଶୀ ପରମ ଭାବକୁ ନ ଜାଣି, ମନ-ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ଅତୀତ ମୋତେ ଅର୍ଥାତ, ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଘନ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟପରି ଜନ୍ମ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତିଭାବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ।। ୭-୨୪ ।।)

Not For Commercial Use

ନାହଂ ପ୍ରକାଶଃ ସର୍ବସ୍ୟ ଯୋଗମାୟାସମାବୃତଃ ।
ମୂଢୋଽୟଂ ନାଭିଜାନାତି ଲୋକୋ ମାମଜମବ୍ୟୟମ୍ ।। ୭-୨୫।।

(ନିଜ ଯୋଗମାୟାରେ ଲୁଚି ରହିଥିବାରୁ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୁଏ ନାହିଁ; ତେଣୁ ଏହି ଅଜ୍ଞାନୀ ଲୋକେ ମୋତେ ଅଜନ୍ମା ଓ ଅବିନାଶୀ ପରମେଶ୍ୱର ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ ମୋତେ ଜନ୍ମମରଣଶୀଳ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ।। ୭-୨୫ ।।)

ବେଦାହଂ ସମତୀତାନି ବର୍ତମାନାନି ଚାର୍ଜୁନ ।
ଭବିଷ୍ୟାଣି ଚ ଭୂତାନି ମାଂ ତୁ ବେଦ ନ କଶ୍ଚନ ।। ୭-୨୬।।

(ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଅତୀତରେ ଯେଉଁମାନେ ଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେଉଁମାନେ ଜାତ ହେବେ, ସେହି ସକଳ ଭୂତପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ମୁଁ ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭକ୍ତିହୀନ କୌଣସି ପୁରୁଷ ମୋତେ ଜାଣେ ନାହିଁ ।। ୭-୨୬ ।।)

ଇଚ୍ଛାଦ୍ୱେଷସମୁତ୍ଥେନ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମୋହେନ ଭାରତ ।
ସର୍ବଭୂତାନି ସମ୍ମୋହଂ ସର୍ଗେ ଯାନ୍ତି ପରନ୍ତପ ।। ୭-୨୭।।

(ହେ ଭରତବଂଶୀ ଅର୍ଜୁନ ! ସଂସାରରେ ଇଚ୍ଛା ଓ ଦ୍ୱେଷରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସୁଖ-ଦୁଃଖାଦି ଦ୍ୱନ୍ଦରୂପକ ମୋହ ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଜ୍ଞତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।। ୭-୨୭ ।।)

ଯେଷାଂ ତ୍ୱନ୍ତଗତଂ ପାପଂ ଜନାନାଂ ପୁଣ୍ୟକର୍ମଣାମ୍ ।
ତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମୋହନିର୍ମୁକ୍ତା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ଦୃଢବ୍ରତାଃ ।। ୭-୨୮।।

(କିନ୍ତୁ ନିଷ୍କାମଭାବରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକର୍ମ କରୁଥିବା ଯେଉଁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ପାପ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲାଣି, ସେହି ରାଗ-ଦ୍ୱେଷଜନିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରୂପକ ମୋହରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦୃଢନିଶ୍ଚୟୀ ଭକ୍ତମାନେ ମୋତେ ସକଳପ୍ରକାରେ ଭଜନ କରନ୍ତି ।। ୭-୨୮ ।।)

Not For Commercial Use

ଜରାମରଣମୋକ୍ଷାୟ ମାମାଶ୍ରିତ୍ୟ ଯତନ୍ତି ଯେ ।
ତେ ବ୍ରହ୍ମ ତଦ୍ୱିଦୁଃ କୃତ୍ସ୍ନମଧ୍ୟାତ୍ମଂ କର୍ମ ଚାଖିଲମ୍ ।। ୭-୨୯।।

(ଯେଉଁମାନେ ମୋର ଶରଣ ନେଇ ଜରା ଓ ମରଣରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାପାଇଁ ଯତ୍ନ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସେହି ବ୍ରହ୍ମକୁ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାତ୍ମକୁ ଓ ସମସ୍ତ କର୍ମକୁ ଜାଣନ୍ତି ।। ୭-୨୯ ।।)

ସାଧିଭୂତାଧିଦୈବଂ ମାଂ ସାଧିଯଜ୍ଞଂ ଚ ଯେ ବିଦୁଃ ।
ପ୍ରୟାଣକାଲେଽପି ଚ ମାଂ ତେ ବିଦୁର୍ଯୁକ୍ତଚେତସଃ ।। ୭-୩୦।।

(ଯେଉଁମାନେ ଅଧିଭୂତ, ଅଧିଦୈବ ଏବଂ ଅଧିଯଜ୍ଞ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆତ୍ମରୂପ ମୋତେ ଅନ୍ତକାଳରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ସେହି ଯୁକ୍ତଚିତ୍ତ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ମୋତେ ଜାଣନ୍ତି ଅର୍ଥାତ, ମୋତେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ।। ୭-୩୦ ।।)

ଓଁ ତତ୍ସଦିତି ଶ୍ରୀମଦ୍-ଭଗବଦ୍-ଗୀତାସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନସଂବାଦେ
ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନଯୋଗୋ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୭।।

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଶ୍ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଓଡିଆ ଅର୍ଥ, ଶ୍ରୀ ଜୟଦୟାଲ ଗୋୟନ୍ଦକ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା "ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍-ଗୀତା" (ଗୀତା ପ୍ରେସ୍, ଗୋରଖପୁର୍, #1100, ISBN-81-293-0066-4) ଓଡିଆ ପୁସ୍ତକରୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ଭୁଲ୍ ସୁଧାର ଯୋଗାଯୋଗ – prakash.pradhan@hotmail.com

Not For Commercial Use